

13. TsDAGO Ukraine. - Ф. 1. - Оп. 20. - Ref. 6586. Memos, certificates, letters, and other documents of the Commissioners of the Commission for Party Control under the Central Committee of the All-Union Communist Party of Bolsheviks, the KP / b / U regional committees, the People's Commissariat of Justice of the Ukrainian SSR, the regional cleansing parties, the heads of the MTS political departments about mismanagement, abuse, theft, violations of revolutionary legality in republican and regional organizations, institutions and farms, 7.01.1934–31.12.1934. 167 arcs. [in Russian].

14. Sharmar, O. M. (2014). Organizational and Legal Foundations of Political Repression Against the Peasantry During Collectivization and Famine in Ukraine in 1929-1934. *Yevropeys'ki perspektyvy*, 3, 56-60 [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редакції 11.10.2019

УДК 343.14 (477)

Конюшенко Я. Ю.,

*доцент кафедри кримінального процесу
Національної академії внутрішніх справ,
кандидат юридичних наук, доцент*

ПРОЦЕСУАЛЬНИЙ ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ СЛІДЧОГО ЕКСПЕРИМЕНТУ В ЖИТЛІ ЧИ ІНШОМУ ВОЛОДІННІ ОСОБИ: ПРОБЛЕМИ ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ

У статті розкрито теоретичні та прикладні проблемні аспекти процесуального порядку проведення слідчого експерименту в житлі чи іншому володінні особи. Це надало змогу висловити пропозиції та рекомендації з удосконалення чинного КПК України в аспекті дослідженого питання. З цією метою, по-перше, проаналізовано положення кримінального процесуального законодавства в частині регламентації даної слідчої (розшукової) дії; по-друге, наведені наукові позиції вчених щодо проблемних питань в аспекті досліджуваної тематики. Виявлено відсутність єдиного підходу серед слідчих, прокурорів та суддів щодо розуміння правової сутності клопотання/ухвали про проведення слідчого експерименту в житлі чи іншому володінні особи. Досліджено питання щодо змісту клопотання про проведення слідчого експерименту в житлі чи іншому володінні та доведено доцільність аргументації в ньому необхідності порушення недоторканності житла чи іншого володіння шляхом проведення слідчого експерименту. Виокремлено підстави для відмови слідчим суддею у задоволенні відповідного клопотання. Розкрито питання щодо визначення змісту ухвали про дозвіл на проведення слідчого експерименту в житлі чи іншому володінні особи. Констатовано, що з метою усунення в слідчо-судовій практиці наявних наразі протиріч необхідно вдосконалити законодавчий порядок проведення слідчого експерименту в житлі чи іншому володінні особи. Задля цього запропоновано внести відповідні зміни й доповнення до частини 5 статті 240 КПК України, а саме: 1) чітко визначити назву клопотання про проведення даної слідчої (розшукової) дії; 2) передбачити зміст такого клопотання; 3) унормувати підстави для відмови слідчим суддею у задоволенні такого клопотання. Зазначені зміни якнайкраще сприятимуть досягненню завдань кримінального провадження, а також реалізації засади законності та недоторканності права власності особи.

Ключові слова: слідчий експеримент, клопотання, ухвала, слідчий, прокурор, слідчий суддя, недоторканність житла.

Konyushenko Ya. PROCEDURAL ORDER OF CONDUCTING THE NEXT EXPERIMENT IN HOUSING OR OTHER LIVING PERSONS: PROBLEMS OF THEORY AND PRACTICE

The article discloses theoretical and applied problematic aspects of the procedural order of conducting an investigative experiment in a person's home or other property. This made it possible to make suggestions and recommendations for improving the current Code of Criminal Procedure of Ukraine in the aspect of the issue investigated. To this end, firstly, the provisions of the criminal procedural legislation regarding the regulation of this investigative (search) action are analyzed; secondly, the scientific positions of scientists regarding problematic issues in the aspect of the subject under study are presented. A lack of a unified approach among investigators, prosecutors and judges was revealed regarding the understanding of the legal nature of the petition / decision to conduct an investigative experiment in a person's housing or other property. The question of the content of the application for an investigative experiment in housing or other property was investigated and the expediency of arguing in it the necessity of violating the inviolability of housing through an investigative experiment was proved. The grounds for refusing the investigating judge to satisfy the relevant application are highlighted. Questions are disclosed to determine the content of the resolution on permission to conduct an investigative experiment in a person's housing or other property. It was stated that in order to eliminate the existing contradictions in investigative-judicial practice, it is necessary to improve the legislative procedure for conducting an investigative experiment in a person's home or other property. To this end, it is proposed to make appropriate changes and additions to part 5 of article 240 of the Code of Criminal Procedure of Ukraine, namely: 1) clearly define the name of the petition for this investigative (wanted) action; 2) provide for the content of such an application; 3) to normalize the grounds for refusal by the investigating judge to satisfy such a motion. These changes will contribute to the achievement of the objectives of criminal proceedings, as well as the implementation of the principle of legality and inviolability of the person's property right.

Key words: investigative experiment, petition, decision, investigator, prosecutor, investigating judge, inviolability of the home.

Постановка проблеми. Відповідно до положень ст. 30 Конституції України кожному гарантується недоторканність житла. Разом з тим законодавець передбачив можливість проникнення до житла чи до іншого

володіння особи, проведення в них огляду і обшуку у невідкладних випадках, пов'язаних із врятуванням життя людей та майна чи з безпосереднім переслідуванням осіб, які підозрюються у вчиненні злочину [1]. З приводу сутності даної гарантії у науковій літературі доречно вказується, що недоторканність житла чи іншого володіння особи означає не лише заборону входити до нього всупереч волі осіб, які проживають у ньому на законних підставах, але й заборону розголошення всього, що у ньому відбувається [2, с. 123].

У ст. 233 КПК України визначено, що ніхто не має права проникнути до житла чи іншого володіння особи з будь-якою метою, інакше як лише за добровільною згодою особи, яка ними володіє, або на підставі ухвали слідчого судді [3]. Разом з тим у кримінальному процесуальному законодавстві передбачено, що одним із випадків для проникнення до житла чи іншого володіння особи є проведення слідчого експерименту (ч. 5 ст. 240 КПК України). Відтак, враховуючи той факт, що проведення даної слідчої (розшукової) дії має певні особливості, а також те що в даному випадку проникнення до житла чи іншого володіння особи повинно здійснюватися на підставах і в порядку, визначеному законом, які на сьогодні чітко не унормовані, дане питання викликає особливої уваги.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Вивченню правової природи слідчого експерименту присвятили свої праці Б.С. Альхамду, В.Ф. Берзін, А.Р. Белкін, С.О. Жувака, В.А. Журавель, Д.Д. Заяць, А.Б. Зозулинський, В.Я. Колдін, Л.А. Соля-Серко, І.В. Чаднова та інші. Однак, не зважаючи на велику кількість наукових робіт із даного питання, на доктринальному рівні залишається низка дискусійних аспектів, що потребують свого вирішення. Зокрема, серед іншого, це стосується таких питань, як: визначення процесуального порядку проведення слідчого експерименту в житлі чи іншому володінні особи; з'ясування законодавчих суперечностей та прогалин, що негативно позначаються на правозастосовній діяльності. Окреслене зумовило необхідність зосередити увагу на проблемних питаннях проведення слідчого експерименту в житлі чи іншому володінні особи.

Метою статті є визначення сучасних проблем стосовно процесуального порядку проведення слідчого експерименту в житлі чи іншому володінні особи та висловлення на цій основі пропозицій з удосконалення КПК України в аспекті дослідженого питання.

Виклад основного матеріалу дослідження. Слідчий експеримент є однією із слідчих (розшукових) дій, завдяки проведенню якого слідчий, прокурор збирає докази у межах кримінального провадження. Вивченню сутності даної слідчої (розшукової) дії присвятили свої наукові розробки вчені різних часових періодів. Слід звернути увагу на те, що вже у 1930 році в науковій літературі зустрічався термін слідчий експеримент, однак у лапках, адже це було авторське визначення В.І. Громова, який його розумів як процесуальну дію, спрямовану на перевірку свідчень особи шляхом проведення впізнання на місці скоєння правопорушення із максимальним відтворенням обставин, що були на момент вчинення злочину. Дана історична згадка свідчить про те, що слідчий експеримент існував ще в дореволюційному українському судочинстві [4, с. 102]. Відомий процесуаліст В. Г. Лукашевич перевірку показань на місці розглядав як процес встановлення відповідності показань підозрюваної особи істині, що може здійснюватися шляхом предметного порівняння уявного образу в пам'яті з реальною обстановкою на місці скоєння правопорушення [5, с. 24]. Отже, вже тривалий час науковці намагаються сформулювати поняття слідчого експерименту, тим самим розкривши сутність та зміст цієї процесуальної дії.

У сучасний період розвитку науки кримінального процесу сутність слідчого експерименту окремі науковці вивчають на дисертаційному рівні. Так, на думку Т. М. Балицького слідчий експеримент являє собою слідчу (розшукову) дію, зміст якої полягає у здійсненні спеціальних дослідних з метою перевірки і уточнення відомостей, які мають значення для встановлення обставин кримінального правопорушення, а також для перевірки висунутих гіпотез, версій та отримання нових доказів [6, с. 12]. На наш погляд, більш повне визначення слідчого експерименту, як різновиду слідчої (розшукової) дії, сформулювали Ю. А. Комісарчук та О. В. Ряшко, які зазначають, що він проводиться слідчим або прокурором, відповідно до ст. 240 КПК України, для перевірки версій, припущень слідчого з метою перевірки фактичних даних, отриманих у результаті допиту підозрюваного, свідка, потерпілого, виконання інших слідчих (розшукових) дій [7, с. 248].

На підставі проведеного аналізу можна визначити, що слідчий експеримент - це різновид слідчої (розшукової) дії, яка має складний (комплексний) дослідницький характер, який реалізується шляхом відтворення дій, обстановки, обставин певної події, проведення необхідних дослідів чи з метою перевірки і уточнення існуючих відомостей та отримання нових доказів у межах кримінального провадження.

З приводу заявленої проблематики слід звернутися до положень ч. 5 ст. 240 КПК України, де закріплено, що слідчий експеримент, який проводиться в житлі чи іншому володінні особи, здійснюється лише за добровільною згодою особи, яка ними володіє, або на підставі ухвали слідчого судді за клопотанням слідчого, погодженого з прокурором, або прокурора, яке розглядається в порядку, передбаченому КПК України, для розгляду клопотань про проведення обшуку в житлі чи іншому володінні особи [3]. Отже, аналіз даної норми свідчить про те, що законодавець передбачив два випадки (порядки), за яких можливо провести слідчий експеримент у житлі чи іншому володінні особи:

перший – за добровільною згодою особи, яка володіє, житлом чи іншим володінням;

другий – на підставі ухвали слідчого судді за клопотанням слідчого, погодженого з прокурором, або прокурора.

Враховуючи той факт, що найбільш дискусійним та неоднозначним як серед практиків, так і науковців є

питання проведення слідчого експерименту в житлі чи іншому володінні особи на підставі ухвали слідчого судді, вважаємо необхідним приділити йому особливу увагу.

Насамперед звернемо увагу, що в чинному КПК України не передбачено окремого порядку звернення слідчого, прокурора до слідчого судді з клопотанням про проведення слідчого експерименту в житлі чи іншому володінні особи за відсутності згоди особи, яка ними володіє. У даному випадку законодавець відсилає до положень ст. 234 КПК України, тобто порядку розгляду клопотань про проведення обшуку в житлі чи іншому володінні особи. Однак, за своєю процесуальною природою вказані процесуальні дії суттєво різняться між собою.

Крім того, в чинному КПК України назва та зміст клопотання, з яким має звернутися слідчий, прокурор у разі необхідності провести слідчий експеримент в житлі чи іншому володінні особи, визначені не чітко. Це, в свою чергу, призводить до того, що у слідчо-судовій практиці зустрічаються різні назви даного процесуального документу, зокрема:

а) клопотання про надання дозволу на проникнення до житла з метою проведення слідчого експерименту [8];

б) клопотання про надання дозволу на проведення слідчого експерименту в житлі особи [9];

в) клопотання про надання дозволу на проникнення до житла чи іншого володіння особи (мета проникнення у вигляді слідчого експерименту зазначається вже безпосередньо у змісті такого клопотання) [10];

г) клопотання про надання дозволу на проникнення на територію житла та іншого володіння особи з метою проведення слідчого експерименту [11].

Аналіз наведених прикладів дає можливість зробити висновок про відсутність єдиного підходу серед слідчих, прокурорів та суддів щодо розуміння правової сутності клопотання/ухвали про проведення слідчого експерименту в житлі чи іншому володінні особи. Не вирішує дане протиріччя і посилання до ст. 234 КПК України, в якій мова йде про «... клопотання про обшук ...» або «... клопотання про дозвіл на обшук житла чи іншого володіння особи ...».

На переконання М. А. Макарова, даний вид клопотання доцільно іменує як «клопотання про проведення слідчого експерименту в житлі чи іншому володінні особи» [12, с. 164], з чим ми згодні, оскільки таке формулювання найбільш точно відображає його сутність. Отже, ми вважаємо, що з метою запровадження єдиної правозастосовної практики слід визначити назву відповідного клопотання та ухвали, які б у повному обсязі відображали суть та зміст даної слідчої (розшукової) дії, що вимагає уточнення положень ч. 5 ст. 240 КПК України.

Наступне зауваження постає з приводу відсутності в положенні ч. 5 ст. 240 КПК вимоги щодо змісту клопотання про проведення слідчого експерименту в житлі чи іншому володінні особи. Для порівняння зазначимо, положення ч. 2 ст. 237 КПК України щодо порядку огляду житла чи іншого володіння особи, також як і положення ч. 5 ст. 240 КПК України, мають відсильний характер до ст. 234 КПК України. Втім, положення ч. 2 ст. 237 КПК України більш повно регламентують відповідний порядок, що дає нам можливість зрозуміти, що законодавець, відсилаючи до норми, яка закріплює правила порядку проведення обшуку житла або іншого приміщення, розкриває всі необхідні аспекти проведення огляду. Що ж стосується проведення слідчого експерименту в житлі чи іншому володінні особи, то у даному випадку відсутність подібного відсилання вказує на наявність законодавчої прогалини.

Використовуючи аналогію закону, слід звернутись до ч. 3 ст. 234 КПК України, в положеннях якої визначено зміст клопотання про обшук житла чи іншого володіння особи. Втім, не всі з перелічених у цій статті відомості слід зазначати у клопотанні про проведення слідчого експерименту в житлі чи іншому володінні особи, зокрема це стосується пунктів 7, 8 ч. 3 ст. 234 КПК України.

У практичній площині може постати питання, чи можливо мотивувати вказане клопотання попередньо зафіксованою відмовою власника житла на проведення слідчого експерименту? У цьому аспекті в науковій літературі вказується, що під час складання клопотання неможна відмови особи, яка володіє житлом чи іншим володінням, включити в основні елементи мотивувальної частини [13, с. 126]. Ми поділяємо таку точку зору та вважаємо, що в клопотанні про проведення слідчого експерименту в житлі чи іншому володінні особи доцільно аргументувати необхідність порушення недоторканності житла шляхом проведення слідчого експерименту.

У судовій практиці може постати питання щодо підстав для відмови слідчим суддею в задоволенні клопотання про проведення слідчого експерименту в житлі чи іншому володінні особи. У цьому випадку застосовувати аналогію закону не правильно, адже підстави для відмови у задоволенні клопотання про обшук, визначені у ч. 5 ст. 234 КПК України, не стосуються слідчого експерименту. Відтак, це питання також потребує обов'язкового законодавчого унормування. Вважаємо, що підставами для відмови слідчим суддею у задоволенні вказаного клопотання може бути не доведення прокурором, слідчим підстав вважати, що за встановлених обставин слідчий експеримент є найбільш доцільним та ефективним способом перевірки і уточнення відомостей, які мають значення для встановлення обставин кримінального правопорушення.

Беручи до уваги викладене, ми переконанні, що ч. 5 ст. 240 КПК України слід доповнити абзацами другим та третім, у яких визначити, що клопотання про проведення слідчого експерименту в житлі чи іншому володінні особи повинно містити відомості, визначені пунктами 1–6 ч. 3 ст. 234 КПК України, а також обґрунтування необхідності проникнення до житла чи іншого володіння особи з метою проведення в ньому слідчого експерименту.

Клопотання про проведення слідчого експерименту в житлі чи іншому володінні особи, зважаючи на вимоги ч. 4 ст. 234 КПК України, розглядається у суді в день його надходження за участю слідчого або прокурора. Інших учасників кримінального провадження, які можуть бути присутні під час розгляду відповідного клопотання, закон не визначає. Разом з тим, практиці відомі випадки, коли під час розгляду клопотання були присутні потерпілий та представник потерпілого. У досліджуваному аспекті важливим буде з'ясування порядку судового засідання під час розгляду клопотання про проведення слідчого експерименту в житлі чи іншому володінні особи. Так, І. В. Глов'юк небезпідставно акцентує увагу на тому, що в чинному КПК України не встановлено режим розгляду клопотання, хоча для розгляду клопотання про обшук обґрунтовано необхідність закритого судового засідання [14, с. 603]. Тож, вирішенню підлягає питання про доцільність та необхідність здійснення розгляду відповідного клопотання в закритому судовому засіданні.

У межах піднятої проблематики окремому вивченню підлягає питання щодо визначення змісту ухвали про дозвіл на проведення слідчого експерименту в житлі чи іншому володінні особи. Як зазначалося вище, розгляд клопотання слідчого, прокурора здійснюється у порядку, передбаченому КПК України, для розгляду клопотань про проведення обшуку в житлі чи іншому володінні особи. За результатами розгляду клопотання може бути винесена ухвала про дозвіл на проведення слідчого експерименту в житлі чи іншому володінні особи або відмову в такому. Зміст такої ухвали буде аналогічним змісту ухвали про дозвіл на обшук житла чи іншого володіння, визначеному ч. 2 ст. 235 КПК України. У такому випадку слід враховувати, що строк дії ухвали про дозвіл на проведення слідчого експерименту в житлі чи іншому володінні особи не може перевищувати одного місяця з дня її постановлення та надає право проникнути до житла чи іншого володіння з метою проведення слідчого експерименту лише один раз.

Висновки. Резюмуючи проведені дослідження, можна зрозуміти, що процесуальний порядок проведення слідчого експерименту в житлі чи іншому володінні особи потребує законодавчого вдосконалення, адже існуючий на сьогодні порядок проведення даної слідчої (розшукової) дії унормований частково. Тому, на наше переконання, з метою усунення законодавчих протиріч та прогалин необхідно: *по-перше*, визначити назву клопотання, з яким звертається слідчий, прокурор у випадку необхідності провести слідчий експеримент в житлі чи іншому володінні особи; *по-друге*, у ч. 5 ст. 240 КПК України передбачити зміст клопотання про проведення слідчого експерименту в житлі чи іншому володінні особи, а також визначити підстави для відмови слідчим суддею у задоволенні такого клопотання.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

1. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР. База даних «Законодавство України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>.
2. Назаренко П. Г. Принцип недоторканості житла та іншого володіння особи: загальнотеоретичний аналіз. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. Серія: Право. 2016. Вип. 38(2). С. 122-125.
3. Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України від 13.04.2012 р. № 4651-VI. База даних «Законодавство України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>.
4. Жувака С. О. Слідчий експеримент: проблеми застосування. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. Сер.: Юриспруденція. 2014. № 9-2. Том 2. С. 102-104.
5. Лукашевич В. Г. Тактика спілкування слідчого з учасниками окремих слідчих дій: навч. посібник. Київ, 1989. 79 с.
6. Балицький Т. М. Слідчий експеримент в системі слідчих (розшукових) дій у кримінальному провадженні України: автореф. дис. канд. юрид. наук. Ірпінь, 2015. 18 с.
7. Комісарчук Ю. А., Ряшко О. В. Підстави та процесуальний порядок проведення слідчого експерименту. *Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ*. 2014. Вип. 3. С. 248-249.
8. Ухвала слідчого судді Кобеляцького районного суду Полтавської області від 02.04.2016 р., судова справа № 532/622/16-к. Єдиний реєстр судових рішень. URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/56887919>.
9. Ухвала слідчого судді Вінницького міського суду від 23.08.2018 р., судова справа № 127/20927/18 // Єдиний реєстр судових рішень. URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/76108648>.
10. Ухвала слідчого судді Галицького районного суду м. Львова від 09.10.2017 р., судова справа №461/5906/17 // Єдиний реєстр судових рішень. URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/69440750>.
11. Ухвала слідчого судді Дрогобицького міськрайонного суду Львівської області від 12.08.2019 р., судова справа № 442/4470/19. Єдиний реєстр судових рішень. URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/83579946>.
12. Макаров М. А. Судовий контроль у кримінальному провадженні: монографія / Нац. акад. внутрішніх справ. Київ: Центр учбової літератури, 2016. 360 с.
13. Могила С. В. Проблемні питання визначення повноважень слідчого стосовно проведення слідчого експерименту у житлі чи іншому володінні особи. *Актуальні питання досудового розслідування та тенденції розвитку криміналістичної методики*: тези доп. Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Харків, 21 листопада 2018) / МВС України, Харків, нац. ун-т внутр. справ. Харків. 2018. С. 126-128.
14. Глов'юк І. В. Кримінально-процесуальні функції: теорія, методологія та практика реалізації на основі положень Кримінального процесуального кодексу України 2012 р.: монографія. Одеса: Юридична література, 2015. 712 с.

REFERENCES:

1. Constitution of Ukraine. (1996, June 28). Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text> [in Ukrainian].
2. Nazarenko, P. G. (2016). Principle of inviolability of the dwelling and other possession of the person: general theoretical analysis. *Naukovyy visnyk Uzhhorods'koho natsional'noho universytetu. Seriya: Pravo*, 38(2), 122-125 [in Ukrainian].
3. The Criminal Procedure Code of Ukraine. (2012, April 13). Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17> [in Ukrainian].
4. Zhuvak, S. O. (2014). Investigative experiment: application problems. *Naukovyy visnyk Mizhnarodnoho humanitarnoho universytetu. Ser.: Yurysprudentsiya*, 9-2, (2), 102-104 [in Ukrainian].
5. Lukashevich, V. G. (1989). Tactics of communication of the investigator with participants of separate investigative actions: manual. Kyiv [in Ukrainian].
6. Balitsky, T. M. (2015). Investigative experiment in the system of investigative (investigative) actions in criminal proceedings in Ukraine. Extended abstract of candidate's thesis. Irpin [in Ukrainian].
7. Komissarchuk, Y. A., Ryashko, O. V. (2014). Grounds and procedure for conducting an investigative experiment. *Naukovyy visnyk Lvivskoho derzhavnoho universytetu vnutrishnikh sprav*, 3, 248-249 [in Ukrainian].
8. Decision of the investigating judge of Kobelyatsky district court of Poltava region of 02.04.2016, court case № 532/622/16-к. *Unified register of court decisions*. Retrieved from: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/56887919> [in Ukrainian].
9. Decision of the investigating judge of Vinnytsia city court of 08/28/2018, court case No. 127/20927/18. *Unified register of court decisions*. Retrieved from: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/76108648> [in Ukrainian].
10. Decision of the Investigating Judge of the Halych District Court of Lviv of 09.10.2017, court case №461 / 5906/17. *Unified register of court decisions*. Retrieved from: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/69440750> [in Ukrainian].
11. Decision of the Investigating Judge of the Drohobych City District Court of Lviv Region of 12.08.2019, Case No. 442/4470/19. *Unified register of court decisions*. Retrieved from: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/83579946> [in Ukrainian].
12. Makarov, M. A. (2016). *Judicial review in criminal proceedings: a monograph*. Kyiv: Tsentr uchbovoyi literatury [in Ukrainian].
13. Mohyla, S. V. (2018). Problematic issues in determining the powers of the investigator to conduct an investigative experiment in a dwelling or other possession of a person. *Aktual'ni pytannya dosudovoho rozsliduvannya ta tendentsiyi rozvytku kryminalistychnoyi metodyky: tezy dop.*, 126-128 [in Ukrainian].
14. Glowuk, I. V. (2015). *Criminal procedural functions: theory, methodology and practice of implementation on the basis of the provisions of the Criminal Procedure Code of Ukraine 2012: monograph*. Odesa: Yurydychna literature [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редакції 13.10.2019

УДК 343.41

Коротюк О. В.,

кандидат юридичних наук,

докторант кафедри кримінального права та кримінології

*Дніпропетровського державного університету
внутрішніх справ*

ОСОБЛИВОСТІ ВІДМЕЖУВАННЯ ЗЛОЧИНІВ, ПЕРЕДБАЧЕНИХ СТАТТЯМИ 231, 232, 232-1 і 232-2 КК УКРАЇНИ, ВІД АДМІНІСТРАТИВНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ, ПЕРЕДБАЧЕНИХ СТАТТЯМИ 164-3, 163-9, 163-5 КУпАП

У статті автором визначено спільні і відмінні ознаки злочинів, передбачених статтями 231, 232, 232-1 і 232-2 Кримінального кодексу України, і адміністративних правопорушень, визначених у статтях 164-3, 163-9, 163-5 Кодексу України про адміністративні правопорушення.

Встановлено, що ознаки цих адміністративних правопорушень і злочинів, які посягають на об'єкти права інтелектуальної власності, частково співпадають, а саме – має місце співпадіння у частині ознак об'єктивної сторони і предмета. Поряд із цим, на підставі проведеного аналізу законодавчих положень автором визначено низку розмежувальних ознак розглянутих суспільно небезпечних діянь і адміністративних проступків. До розмежувальних ознак злочинів і правопорушень віднесено ознаки предмета правопорушення, за ознаки суб'єктивної сторони, ознаки потерпілого, ознаки об'єктивної сторони.

Ключові слова: відмежування, злочини, адміністративні правопорушення, об'єкти права інтелектуальної власності, відмінні ознаки.